

‘Ο Ρήγας γιὰ ν’ ἀπορύγη τὰ μαρτύρια, πὸν πρόβλεπε δὲ τὸν περίμεναν, χτυπήθηκε μόνος του μὲν ἔνα μικρὸ μαχαιράκι στὴν κοιλιὰ ν’ αὐτοῦ τονῆσῃ. Μὰ τὸ μαχαιράκι του ἦταν πολὺ μικρό, ἐνῷ τὸ πάχος τῆς κοιλιᾶς του μεγάλο καὶ δὲν ἐπίτυχε.

Ἐτοι ἀρρώστησε κι ἔμεινε λίγες μέρες στὸ Τριέστι, ως που νὰ γίνη καλὰ ἀπὸ τὶς πληγές του. Ἐπειτα τὸν μετάφεραν οἱ φίλοι τοῦ Σουλιάνου οἱ Αὐστριακοί, ποὺ ποτὲ δὲ συμπάθησαν τὴν Ἑλλάδα, δεμένο σὰν κακοῦργο στὴ Βιένη.

Οταν δὲ Οδγγρος Νομάρχης ἔμαθε δὲ τὴν χτυπήθηκε μόνος του ὁ Ρήγας, εἶπε μὲ συγκίνηση,

— Κρίμα, κρίμα, νὰ πεθαίνουν τέτοιοι ἀνθρώποι μὲ τέτοιον τρόπο...

Κάποιος Ἑλληνας ἔμπορος τοῦ Τριεστιοῦ, αὐτὸν ἀκουσεις αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Νομάρχη, εἶπε,

— Αἰάθεμα στὸν αἴτιο!... κι ἔννοοῦσε τὸν τριακατάρατο, τὸν Οἰκονόμου, τὸν προδότη.

Σ’ αὐτὰ δὲ Νομάρχης εἶπε.

— Μακάρι νὰ μὴν ἔρχονταν στὴ ζωὴ τέτοιο ἀνθρωπόμορφα τέρατα!...

26. Ἐγγνωμοσύνη τοῦ Πασβάνογχου

Οταν γιατρεύτηκε ἀπὸ τὶς πληγές του ὁ Ρήγας, τὸν ξανάφεραν στὴ Βιένη πάλι, γιὰ νὰ γίνῃ

πιὸ ταχικὴ ἀνάχριση ἐκεῖ. Μόλις ἔφτασε στὴ Βιένη, τὸν ἔβαλαν ἀμέσως στὴ φυλακὴ μαζὶ μὲ ἄλλους συνέταιρους τῆς «Πατριωτικῆς Ἐταιρίας». Ἡ ἀνάχριση ἔσκολονθήσε πολλὲς ἡμέρες.

Ἡ Αύστριακὴ Κυβέρνηση ἔκανε κάθε τρόπο καὶ μεταχειρίστηκε δῦλο τὸ μῆσος καὶ τὴν ἀντιπάθειά τῆς στοὺς Ἑλληνες, γιὰ νὰ πουλήσῃ δούλεψη στὴν Τουρκία.

Ἐνα πρωὶ τέλος ὁ δεσμοφύλακας πῆγε στὸ Ρήγα καὶ τοῦ εἶπε νὰ ἐτοιμαστῇ. Μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους συντρόφους του συνωμότες, θὰ τοὺς ἔστελναν συνοδεία μακριὰ ἀπὸ τὸν αὐστριακὸν σύνορα. Καὶ ἀληθινὰ εἰκοσιτέσσαρες Αύστριακοὶ στρατιῶτες, ποὺ ἡ Κυβέρνησή τους μὲ ἴδιαίτερη προσοχὴ τοὺς εἶχε διαλέξει, νὰ μὴν εἴναι οὕτε ἔνας ὀρθόδοξος χριστιανός, μὴν τύχη καὶ συμπαθήση τοὺς τρομεροὺς τάχα Ἑλληνες καὶ οὐργούς, μὲ ἔναν ἀξιωματικὸν καὶ δυὸν ὑπαξιωματικούς, ἐπῆγαν δεμένους ἀπὸ τὴ Βιένη στὸ Σεμλῖνο τὸ Ρήγα καὶ τοὺς συντρόφους του. Οἱ ἄλλοι μαζὶ μὲ τὸ Ρήγα ἦταν ὁ Στρατῆς Ἀργέντης, ὁ Δημήτρης Ζητσαῖος, ὁ Ἀντώνης Κορωνίδης, οἱ ἀδερφοὶ Γιάννης καὶ Πλαναγιώτης Ἐμανουὴλ καὶ ὁ Θεοχάρης Τουρούντζας ἀπὸ τὴ Σιάτιστα τῆς Μακεδονίας.

Οἱ οὓς μὲ εὔτολμία, ποὺ εἶχε κάμει τότε μεγάλη ἐντύπωση στοὺς Αύστριακοὺς ἀνακριτές, δήλωσαν διὰ εἴναι σύντροφοι πιστοὶ τοῦ Ρήγα. Καὶ διὰ ἦταν ἐτοιμοι σὲ κάθε θυσία γιὰ τὴν ἀπολύτρωση τῆς Πατρίδας τους.

Ἀπὸ τὸ Σεμλῖνο, δεμένους πάντα τοὺς πέρασαν

στὸν ποταμὸν τὸ Δούναβη. Ἐφτασαν στὶς 28 τοῦ Ἀπρίλη 1798 στὸ Βελιγράδι, δῆμον τοὺς παράδοσαν στὸν Καΐμακάμη.

Τὸν ἴδιον καιρὸν δὲ Μπέης τοῦ Βιδινιοῦ ὁ Πασβάνογλος, ποὺ εἶχε πώσει, δῆμος εἶδαμε, τὴν ζωὴν του δὲ Ρήγας, ἀπὸ καιρὸν ἐπαναστατημένος ἐναντίον τοῦ Σουλτάνου, κρατοῦσε δῆλα τὰ μέρη καὶ τοὺς δρόμους, ἀπ' δῆμον θὰ περνοῦσαν οἱ Τούρκοι τὸ Ρήγα καὶ τοὺς συντρόφους του, γιὰ τὴν Κωσταντινούπολην.

Μόλις ἔμαθε δὲ Πασβάνογλος ὅτι οἱ Αύστριακοὶ εἶχαν παραδόσει τὸ Ρήγα στοὺς Τούρκους καὶ τὸν κρατοῦσαν φυλακισμένο μὲν τοὺς συντρόφους του στὸν πύργο τοῦ Βελιγραδιοῦ, ἔστειλε ἀμέσως τοὺς ἀρχηγούς του μὲν ἀρκετὰ παλικάρια καὶ ἔπιασαν δῆλα τὰ περάσματα ἀπὸ τὸ Βελιγράδι γιὰ τὴν Πόλη. Εἶχε δόσει ρητὲς διαταγὲς στὰ παλικάρια του νὰ λευτερώσουν τὸ Ρήγα καὶ τοὺς συντρόφους του ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Τούρκων μὲ κάθε τρόπο καὶ μὲ κάθε θυσία.

27. Ἐτσι τεδαινοντα λὰ σαγικάρια...

Στὸ μεταξὺ δὲ ἄγριος Πασσᾶς τοῦ Βελιγραδιοῦ δὲ Χατζῆ—Μουσταφᾶς, ποὺ μισοῦσε τρομερὰ τὸ Ρήγα καὶ τοὺς συντρόφους του, δὲν ἄφισε μαρτύριο καὶ ἔξευτελισμὸν ποὺ νὰ μὴν τοὺς ἔκαμε. Τοὺς ἔκλεισε μέσα στὴ σκοτεινότερη, ὑγρὴ καὶ ἀνήλια φυλακὴ, στὸν ἄθλιο πύργο τοῦ Βελιγραδιοῦ. Τοὺς ἔβαλε τοὺς πιὸ φανατικὸὺς καὶ αἵμοβόροὺς Τούρκους δε-

πΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΔΙΕΤΘΖΜΗΣ: ΑΙΓΑΙΟΝ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΕΡΤΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΕΤΗΣ ΠΕΤΡΟΥ

σμοφίλακες, μὲ διαταγὴ νὰ τοὺς τυραννοῦν μὲ κάθη τρόπο. Τοὺς ἔδεσε μὲ τὶς πιὸ βαριὲς ἀλυσίδες. Κατάντης τέλος τὴ ζωὴ τους μαρτυρικὴ κι ἀβάσταζη. Ό αποράτης τοῦ Βελιγραδιοῦ σὰν ἐμαθε τὰ κινήματα τοῦ Πασβάνογλου, ποὺ εἶχε στείλει παντοῦ τὰ παλικάρια του κι εἶχε πάσει δλοντοὺς τοὺς δρόμοις στὰ πρόσθιρα τοῦ Βελιγραδιοῦ, γιὰ νὰ λευτερώσῃ τοὺς γκιαούρηδες, ἐμήνυσε βιαστικὰ στὴν Πόλη κι περίμενε ἀπὸ κεῖ τὶς τελευταῖες διαταγές γιὰ νὰ ἐνεργήσῃ.

Ἐνα μῆνα ἀργότερα ἀπὸ τὴν ἡμέρα, ποὺ ἐφτασε ὁ Ρήγας μὲ τοὺς ἄλλους συντρόφους του στὸ Βελιγράδι, στὶς 29 τοῦ Μάη στὰ 1786 — τὴν κατοραμένη ἡμέρα τὴν ἵδια, ποὺ ἐπεσε στὰ χέρια τῶν Τούρκων κι ἡ Κωσταντινούπολη,—ἡρθε ἡ μαύρη διαταγὴ ἀπὸ τὴν Πόλη στὸν αἰμοβύρῳ Πασσᾶ τοῦ Βελιγραδιοῦ:

—Νὰ μὴν τοὺς στείλης στὴν Πόλη!...Νὰ τοὺς μανιτώσῃς ἐκεῖ!...

“Αλλο ποὺ δὲν ἥθελε τὸ ἀνήμερο θεριό!...” Εδοσε ἀμέσως διαταγή.

Τὴν ἵδια ἡμέρα τοὺς ἔβγαναν ἐναν ἐνα καὶ τοὺς ἔπνιγαν στὸ Δούιαβη. Καθὼς τοὺς ἔβγαναν ἐναν ἐνα χωριστὰ ἀλδὶ τὴ φυλακή, τοὺς ἔλυναν τὶς βαριὲς ἀλυσίδες.

“Ἡρθε τελευταῖα κι ἡ σειρὰ τοῦ Ρήγα. Τὸν πλησίασε ὁ δήμιος ἀνυποψίαστος καὶ τοῦ ἔλυσε τὴν ἀλυσίδα.

Μὲ τὸ δεξὶ του χέρι τόροι ἐλεύθερο, κρατώντας ψηλά τὴν ἀλυσίδα του δ Ρήγας, τὴν κατέβασε κατακέ-

φαλα σε δήμιο μὲ τόσην δριμή, ποὺ τὸν ἀφησε στὸν τόπο. Οἱ ὄλλοι δῆμοι καὶ οἱ δεσμοφύλακες τὰ χρειάστηκαν. Λέν τολμοῦσαν τώρα κανένας τους νὰ ματή στὴ σκοτεινὴ φυλακή, ποὺ τὸ λιοντάρι ἦταν λυμένο καὶ έλευθερο.

Κατατρομαγμένοι πῆγαν τὴν εῖδηση στὸν Πασσᾶ. Λυσσασμένος ἀπὸ τὸ θυμό του ἔδοσε ἀμέσως διαταγή:

—Νὰ τὸν πυροβολήσουν ἀπὸ τὴν πόρτα, νὰ τὸν σκοτώσουν χωρὶς νὰ τὸν πλησιάσουν...

Ἐτοι καὶ ἔγινε. Πολλοί Τιμῶνοι στρατιῶτες τὸν πυροβόλησαν μαζὶ ἀπ' ἔξω καὶ τὸν ἐσκότωσαν.

Πολὺ πέσει ὁ Ρήγας, γελασιός, ἀτάραχος τοὺς φώναξε :

— “Ἐτοι πεθαίνουν τὰ παλικάρια...” Ἐγὼ ἔσπειρα τὸν καλὸ σπόρο σὲ καλὸ χωράφι. Θὰ καρποφορήσῃ ὁ σπόρος γλήγορα καὶ γλήγορα θὰ συνάξῃ τὸν κερπὸ ἡ Πατρίδα μου...

“Οπως ἔπεισε τὸ κορμί του Ρήγα αὐτάνω στὸ κορμὸ τοῦ σκοτωμένου δῆμου ἔκαμπαν τὰ δυὸ κορμιὰ ἵνα σταυρό. Αὐτὸ τὸ πῆραν οἱ Τοῦρκοι γιὰ κακὸ σημάδι.

Μανιασμένοι δρυπσαν τώρα μὲ τὰ μαχαίρια τους καὶ κατακομμάτιασαν τὸ Ρήγα νεκρό. Αὗτοὶ ποὺ λίγες στιγμὲς πρὸιν ἔτρεμαν νὰ τὸν πλησιάσουν...

Ἐπειτα πῆραν τὰ κομμάτια του καὶ τὰ πέταξαν στὰ νερὰ τοῦ Δούναβη.

Τέτοιο μαρτυρικὸ τέλος εἶχε ὁ Ρήγας, ποὺ καὶ ονεὶς Σέρβιος ποιητής, ἔγραψε γιὰ τὸ θάνατό του αὐτὸ τὸ ὀραῖο τραγούδι :

‘Ο Ἐγενδερωτὴς

Σιδερόπετρα, στὸ παλιὸν τὸ κάστρο δὲ πύργος στέκει
καὶ μελετάει στὴ σιγαλιὰ τὰ περασμένα χρόνια.

Πόσοις καὶ πόσοις πρόδηλοις τῆς λευτερίας, ποὺ μύρια

Σκληρὰ μαρτύρια πέρασαν καὶ βάσανα καὶ πόνους

Βρήκαν τὸ τέλος τῆς ζωῆς μέσα στὸ μαθρό πύργο.

Ο Δούναβης ἔδωσε σιγὰ κυλάει τὰ κύματά του,

Καὶ στῆς νυχτὸς τὴ σιγαλιὰ τοὺς στεναγμοὺς τοῦ πύργου

Ἀντιλαλοῦν οἱ δχτες του. Σεὰ χαλασμένα τείχη,

Ποὺ ἀγριέθχορτα θεριεύουσες, ἀπαίσια σκούζει ἡ γλαύκη.

Διώχνουν τὸν θύρων οἱ φρουροὶ μὲν ἄγριες κραυγὴς ἀγρύπνιας

Χρόνια καὶ **Χρόνια** πέρασαν. Μιὰ μέρα ἡ βροιὰ θύρα

Τείζει, στενάζει γοερά, μὲν ἀραθυμιὰν ἀνοίγει,

Κι δὲ **σεμιφύλακας** στυγνὸς στὰ σκότεινα τὰ βάθια

Τοῦ πύργου ἀχνό, ἀλυσόδετο τὸν ξένο κατεβάζει.

Ορθοκρατάει περήφανα τὸ ηρωικὸν μεφάλι.

Πυκνὰ μαλλιὰ σιες πλάτες του σὰ χαῖτες τρικυμίζουν.

Τὴν κουρασμένη του μορφή, ποὺ τὴν ἀγιάζει δὲ πόνος,

Ἀναθερμαίνει ἡ φλογερὴ μεσημβρινὴ ματιά του.

Τῆς χώρας γιδες, ποὺ ήλιος **Μαγιεῦ** χρυσοφωτίζει πάντα,

Τῆς χώρας τῆς ήλιοδχαρης γιδες εἶναι τῆς **Ἐλλάδας**.

Ο Ρήγας εἶναι δὲ ἀπόγονος τῶν ξακουστῶν **Ἐλλήνων**.

Σιες Πλαταιές δοξάζονται, στὸ **Μαραθῶνα** όμνοινται.

Τὸ δεξὶ χέρι του ὑψωσε, τ' ἀριστερὸν σιδ στῆθος.

Καὶ ξίσι μιλεῖ στοὺς φύλακες, ποὺ τὸν περικυλῶνον,

—Μισητὰ τέκνα, μισητὰ τοῦ Ἀγαρηνοῦ, τοῦ Τούρκου,

Τὸ σῶμα μου κι ἀν καταπιῇ, δ σκέψεινδ σας τάφος.

Ἐλεύερο τὸ πνεῦμα μου ω' ἀναστηθῇ, θὰ ζήσῃ,

Τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευτεριᾶς, ποὺ σάλπισμα ἔγερτηριο.

Σάλπισμα, ξύλνημα λαδν θὰ γίνη στὰ Μπαλκάνια.

Δὲν ἀπελπίζονται οἱ λιοί, δὲ χάρουν κάθε ἐλπίδα.

Προσμένουν μιὰν αὐγὴ χαρᾶς καὶ μιὰ λαμπρὴν ἡμέρα

Ποὺ τὰ σαράγια σας σεισμὸς καὶ χαλασμὸς θὰ πέσουν,

Καὶ μόνος στὰ χαλάσματα θὰ στέκη δ παλιδες πύργος

Νὰ καρτερῇ μιὰν ἔνωση στὰ σκόρπια τὰ Μπαλκάνια ...

Εἶπε, κι ἀητὸς ἐπέταξε ἀπὸ τὸ μαθεον τάφο

Μὲ δυνατὸ φερούγιασμα στῆς νύχτας τὰ σκοτάδια.

2. "Όμνος στὴν Ἔλευσιν

Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν αὐθη
 Τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερή,
 Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν δψη
 Ποὺ μὲ βίᾳ μετράει τὴ γῆ.

'Ἄπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
 Τῶν Ἑλλήνων τὰ ιερά,
 Καὶ σὰν πρῶτα ἀντρειωμένη
 Καὶσε ὡς χαιρε, Ἐλευσιειά!

'Ἐκεῖ μέσα κατοικοῦσσες
 Π.κραμένη, ντραπαλή,
 Ήταν σιδύα σαρτεροῦσσες
 Ἐλα πάλι νά σου εἰπή.

"Ἀργειει τᾶρδη ἐκείνη ἡ μέρα,
 Καὶ ἥταν δλα σιωπηλά,
 Γιατὶ τά σκιαζε ἡ φοβέρα,
 Καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλιβιά.

Δυστυχής, παρηγορία
 Μόνη σου ἔμενε νὰ λές
 Πρεφασμένα μεγαλεῖα
 Καὶ διηγῶντας τα νὰ κλαῖς.

Καὶ ἀκαρτέρει, καὶ ἀκαρτέρει
 Φ.λελεύθερη λαλιά,
 Τὸ δένα χιύπας τ' ἄλλο χέρι
 'Ἄπο τὴν ἀπελπισιά..

**Καὶ ἔλεες πότε, ἢ πότε βγάνω
 Τὸν κεφάλι ἀπὸ τοῦ ἐρμιές;
 Καὶ ἀπακρίνονται ἀπὸ πάνω
 Κλάψει, ἀλυσεις, φωνέει**

**Τότε σήκωντες τὸ βλέμμα
 Μὲς στὰ κλάηματα θο δ,
 Καὶ στὸ ροῦχο σου ἔσταξ αἷμα.
 Πλῆθος αἷμα Ἐλληνικό.**

**Μὲ τὰ ροῦχα αἷματωμένα
 Ξέρω δι εἴβγαινες κρυφά
 Νὰ γυρεύης εἰς τὰ ξένα
 "Άλλα χέρια δυνατά.**

**Μοναχὴ τὸ δρόμο ἐπιῆρες.
 "Ἐξανάρθες μοναχή.
 Δὲν εἰνεῦκολες οἱ θύρες
 Εἳν νὴ χρεῖα τὶς κουριαλῆ.**

**"Άλλος σοῦ ἔκλαψε στὰ σιημία,
 "Άλλ' ἀνάσαση καμιαί.
 "Άλλος σοῦ ἔιαξε βοηθεία
 Καὶ σὲ γέλασε φριχιά.**

**"Άλλοι, ωιμέ! στὴ συφρόδα σου
 "Οπου ἔχαλρονταν πολύ,
 -- Σύρε νᾶβης τὰ παιδιά σου,
 Σύρε, ἐλέγαν οἱ σκληροί.**

**Φεύγει δρίσω τὸ ποδάρι,
 Καὶ δλογλίγορο παιεῖ
 "Η εἶν πέιρα νὴ τὸ χορτάρι,
 Ποὺ τὴ δόξα σου ἐνθυμεῖ.**

Ταπεινότατη σοῦ γέρνει
Ή τρισάδλια κεφαλή,
Σὰ φτωχοῦ ποὺ θυροδέρνει
Κι εἶναι βάρος του ἡ ζωή.

Ναί, ἀλλὰ τώρα δυτιπαλέβει
Κάθε τέμνο σου μὲ δρυή,
Ποὺ ἀκατάπαυτα γυρεύει
Ή τὴ νίκη ἡ τὴ θανή.

Ἄπ' τὰ ιδικαλα βγαλμένη
Τῶν Ἐλλήνων τὰ Ιερά,
Καὶ σὰν πρῶτα ἀντιτείωμένη
Χαῖρε, ὁ χαῖρε, Ἐλευθεριά.

3. Τὸ γιούσουρι

Όταν τὸ πρωτάκουνσα ἥμιον παιδὶ στὰ σπάργανα. Καὶ σὰν ἔφτασα εἰκοσι χρονῶν παλικάρι, ἔλεγαν ἀ·δρη γιὰ κεῖνο, μὲ τὸν ἴδιο θαμπισμὸ καὶ περισσότερη φρύνη. Τὸ γιούσουρι, τὸ ἀντρειωμένο γιούσουρι, ποὺ ὠρες ψηλώνει καὶ θεριεύει ώς τὸ πρόσωπο τῆς θάλασσας ὠρες χαμηλώνει καὶ γίνεται κάστρο ἀγύριστο μὲ τοὺς ρόζους καὶ τὰ κλαδιά, μὲ τὶς ρέες καὶ τ' ἀντιρίμματα! Κάτω στὸ νησί μας τὸ ἔξουν μεγάλο! Γενιὰ σὲ γενιὰ τὸ παραδίνουν οἱ ναῦτες καὶ πάσι ἀπὸ πατέρα σὲ παιδὶ, ἀπὸ παιδὶ σὲ ἀγγό, πάντα μεγάλο, θαυμαστὸ πάντα, σκληρὸ σὰ σύνερο, δυνατὸ σὰ λέοντας, ψυχωμένο κι ἀθάνατο σὰ στοιχειό.

Ἐκεῖνοι, ποὺ τὸ πρωτόειδαν ἔσβησαν ἀπὸ τὴ

θύμησῃ τῶν ἀνθρώπων τώρα. Ἐκεῖνοι, ποὺ ὄντες
εὔτηκαν νὰ τὸ κύψουν, κοιμοῦνται ἀξύπνητα στὴ
γῆ ή καὶ στὰ βάθη τῆς θάλασσας. Ἐκεῖνοι, ποὺ
πῆγαν γυρεύοντάς το, δὲ δευτέρωσαν τὸ σκολό τους.
Ἐγει, σοῦ λένε, κάπι τι πλάνο κι ἐπίβουλο καὶ ἀλ-
λάζει χρώματα καὶ ἀλλάζει σχήματα καὶ γλιστρᾶ σὲ
χέλι καὶ θεμελιώνεται σὰν πύργος καὶ φωσφορίζει
σὰν ωκεανόφαρο, ποὺ λύνεται τὸ σῶμα μὲ τὸ πρῶτο
ἀντίχρυσμα.

Ἐγώ, ἀπὸ μικρὸς ποὺ τὸ ἀκούα μ' ἔπιπνε κατιτί
παράζενο. Φόβος καὶ μαζὶ πεῖσμα. Καλά, ἔλεγα, δι-
πύθαμος Ἀράπης, ποὺ ρουφᾶ τὰ πέλαγα καὶ φράζει
τὰ ποτάμια μονάχα μὲ τὰ γένια του. Καλὰ η ἀθά-
νατη Γοργόνα, τοῦ Αλέξαντρου η ἀδερφή, ποὺ γυρί-
ζει τὴ θάλασσα καὶ σὸ πικρὸ ἀκουιμα, βουλιάζει
τὰ πλεούμενα σύψυχα μὲ τὴν οὐρά της. Καλὰ κι δ-
Ἀριστος ποὺ σκοτώνει τὰ θεριὰ καὶ τὰ βουνὰ γκρε-
μῖζει καὶ ξεριζώνει ρουπάκιο μὲ τὸ κονιάρι του. Μὰ
ἔνα δέντρο ἔκει, τοῦ νεροῦ πλάσμα, θρέμα τοῦ ἀμμού
καὶ νὰ κάνῃ τόσα θάματα! Μπά, ντροπή μα.!?

“Ἀκουα τοὺς ἄντρες λεβεντοθρεμένους καὶ νὰ μ-
λοῦν γι' αὐτὸ μὲ τόσο σεβασμό, σὰν νὰ μιλοῦσαν γιὰ
τὸ Τριτυπόστατο. Τί διάβολο! Ἐκεῖνοι μιὰ φορὰ
ἔβαλαν τὰ στήθη τους ἐμπρὸς σιὸ κανόνι τοῦ Τούρ-
κου! Πήδησαν μὲ ἀναμένο δαυλὶ στὶς μπαρουταπο-
θῆκές του! Εἶδαν τὸ θάνατο χύλιες φορὲς καὶ δὲν τόλ-
μησαν νὰ ξεριζώσουν ἔνα δέντρο! Δὲ μποροῦσα νὰ
τὸ χωνέψω.

—Δὲ μοῦ λές, πατέρα. κάνω κάποτε τοῦ γέροντά
μου, τί εἶναι αὐτὸ τὸ γιούσουρι;